Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 21 czerwca 1933 r. 881.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

O d p o w i e d ź L i t w y n a d e m a r c h e p o s ł a Z e c h l i n a . "Lietuvos Aidas" Nr.134 /VI.1933/: W związku z demarche niemieckiego posła w Kownie p.Zechlina w sprawie nowowydanych ustaw o obcokrajowcach, pismo donosi, iż według informacyj litewskich sfer miarodajnych ustawy o obcokrajowcach nie są specjalnie skierowane przeciwko żadnej narodowości w Litwie i nie kolidują z międzynarodowemi zobowiązaniami Litwy. "Liet.Aidas" dowiaduje się, iż w tym sensie zredagowana została odpowiedź rządu litewskiego posłowi niemieckiemu.

D o k o ł a l i t e w s k o - n i e m i e c k i c h r o k o w a ń h a n d l o w y c h . "Echo" Nr.163 /VI.1933/: Pomimo, że litewsko-niemieckie rokowania handlowe rozpoczęły się już kilka tygodni temu, delegacja niemiecka nie wysunęła dotąd żadnych konkretnych propozycyj. Pomimo całej lojalności Litwy w wykonywaniu litewsko-niemieckiego traktatu handlowego, władze niemieckie ostatniemi czasy wydały szereg zarządzeń, uniemożliwiających eksport litewski do Niemiec.

Delegacja litewska dała do zrozumienia przedstawicielom Niemiec, iż Litwa oczekuje jak najrychlejszych pozytywnych wyników podjętych rokowań. M.in. delegacja litewska nadmieniła, iż przyszłe litewsko-niemieckie stosunki handlowe winne być ustalone jeszcze przed rozpoczęciem się litewsko-angielskich rokowań handlowych, które mają być podjęte w początkach lipca r.b. Litwa musi się zorjentować w zakresie swej przyszłej handlowej polityki i ustalić, jak dalece wypadnie jej zwrócić swą ekspansję handlową w stronę Anglji, co naturalnie może być dokonane kosztem importu niemieckiego do Litwy.

Powyższa argumentacja wywarła podobno dosyć silne wrażenie na przedstawicielach Niemiec, co pozwala oczekiwać, iż rokowania litewsko-niemieckie przybiorą bardziej wyraźny charakter. Krążą pogłoski, iż w Londynie nastąpi spotkanie ministra Zauniusa z niemieckim ministrem Spraw Zagranicznych von Neurathem, w czasie którego zostaną ustalone wytyczne rokowań litewsko-niemieckich, na których oprą się dalsze rokowania w Kownie.-

D o k o ł a l i t e w s k o - e s t o ń s k i c h r o k o w a ń g o s p o d a r c z y c h . "Echo" Nr.164 /VI.1933/: Jak donosi prasa estońska, litewsko-estońskie rokowania gospodarcze zostaną podjęte w końcu września w Kownie. Rokowania będą dotyczyły szeregu kwestyj gospodarczych i taryfowych.-

D o k o ł a d e m a r c h e p o s ł a Z e c h l i n a . "Telegrafen Union" /z 13.VI.1933/ donosi, iż poseł niemiecki w Litwie Zechlin dokonał wobec rządu litewskiego demarche w sprawie 2-ch ustaw o obcokrajowcach, wydanych 10 maja r.b. Jak wiadomo, ustawy te przewidują dalekoidące zastosowanie przeciwko obcokrajowcom zamieszkałym w Litwie, co zwłaszcza dotkliwie odbije się na Niemcach kłajpedzkich. Pozatem ustawy te są skierowane przeciwko nauczycielom i urzędnikom Kraju Kłajpedzkiego, posiadającym obywatelstwo niemieckie, co narusza autonomję Kraju Kłajpedzkiego.

"Tag", protestując przeciwko ustawom pisze: Ustawa ta faktycznie jest zamachem na autonomję Kraju Kłajpedzkiego i Niemcy mają obowiązek szczegółowo wniknąć w tę sprawę ze strony prawnej, by ewentualnie odwołać się do interwencji Genewy. Pozatem ustawa ta jest źródłem nieprzychylności względem Rzeszy i Litwa miałaby podstawy do niedopuszczenia go nazewnątrz.-

N o t a L i t w y w s p r a w i e d ł u g u a m e r y k a ń s k i e g o . "Lietuvos Aidas" Nr.134 /VI.1933/: Elta z Waszyngtonu donosi, iż litewski minister pełnomocny w Waszyngtonie doręczył rządowi Stanów Zjedn. obszerną notę w sprawie czerwcowej raty długu amerykańskiego. W nocie przedstawiciel Litwy zaznaczył, iż jeszcze przed płatnością grudniowej raty w r.ub. rząd litewski wskazał na niemożność jej opłacenia. Ponieważ jednak kwestja spłaty długów nie została w odpowiednim czasie przejrzana, Litwa zapłaciła ratę grudniową, spodziewając się, iż wytworzy to przychylną sytuację dla przejrzenia kwestji spłaty długów. Pomimo obietnic kwestja spłaty długów nie została załatwiona przed czerwcem, wobec czego Litwa zmuszona jest stwierdzić, iż zmiana sytuacji gospodarczej uniemożliwia jej spłacanie długów według umowy z r.1924-go i stwarza konieczność przystosowania tych spłat do nowych warunków ekonomicznych.

F r a n c u s k i k o n t y n g e n t n a i m p o r t o w a n e d r z e w o l i t e w s k i e ."Echo" Nr.163 /VI.1933/:Francuski Dziennik Ustaw zamieszcza rozporządzenie, dotyczące importu drzewa i materjałów leśnych na przeciąg ostatnich dwóch semestrów r.b. Kontyngent importowy dla Litwy ustalony jest w wys.69 tonn.

Z e b r a n i e f r a n c u s k o - l i t e w s k i e g o t - s t w a J e d n o ś c i ."Rytas" Nr.135 /VI.1933/: W czasie odbytego posiedzenia t-stwa Jedności lit.-francuskiej dokonano obioru władz towarzystwa. Do zarządu weszli: prezes E.Turauskas,wiceprezes - W.Gustainis, sekretarz - W.Soblis, skarbnik - dr.Raulinajtis i członek - sekretarz poselstwa francuskiego Neyrac.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Z m i a n y w r z ą d z i e l i t e w s k i m ."Siegodnia".Nr.169. /VI.1933/ donosi, iż w dn.19-tym czerwca Kontroler Państwa Matulajtis został przeniesiony na emeryturę. Według wiarygodnych informacyj, na stanowisko Kontrolera Państwa zostanie powołany dotychczasowy minister Sprawiedliwości Żylinskas. Na stanowisko ministra Sprawiedl. ma być powołany b.gubernator Kraju Kłajpedzkiego płk.Merkis.-

Z a m o r d o w a n i e e k s p r a ł a t a O l s z e w s k i e g o ."Siegodnia" Nr.169 /VI.1933/:W pobliżu Połągi, w drodze powrotnej do swego majątku zastrzelony został eksprałat Olszewski. Morderstwa dokonał nieznany sprawca, który napadłszy na drodze leśnej Olszewskiego, kilkoma strzałami pozbawił go życia na miejscu.
Jak wiadomo, swojego czasu eksprałat Olszewski skazany był na ciężkie więzienie za zabójstwo Ustjanowskiej, a następnie ułaskawiony. Krążą pogłoski, iż zabójstwo Olszewskiego należy uważać za akt zemsty ze strony rodziny Ustjanowskiej.-

Z a m k n i ę c i e "S o c j a l d e m o k r a t a s a" ."Lietuvos Žinios" Nr.135 /VI.1933/:W dn.17-tym czerwca na mocy rozporządzenia komendanta wojennego m.Kowna za zamieszczanie artykułów i notatek o charakterze przeciwrządowym zamknięty został na cały czas trwania stanu wojennego organ litewskiej partji socjaldemokratycznej "Socjaldemokratas". Ostatni numer tego pisma został skonfiskowany.-

N o w e p a s z p o r t y w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 17.VI. 1933/:Przygotowane już zostały blankiety nowych paszportów. Wydawanie nowych paszportów rozpocznie się prawdopodobnie w końcu r.b.

R e d u k c j a u r z ę d n i k ó w w M - s t w i e K o m u n i k a c j i ."Lietuvos Žinios" Nr.135 /VI.1933/:Na mocy rozporządzenia Gabinetu Ministrów z dn.1 lipca r.b. ze względów oszczędnościowych zwolniono z M-stwa Komunikacji 80 urzędników, którzy wysłużyli już emeryturę.-

S p r a w y u p o s a ż e n i o w e ."Lietuvos Žinios"Nr.135 /VI.33/: Wobec zmiany ustawy o uposażeniu urzędników, Gabinet Ministrów zbiera informacje co do urzędników, których żony również pobierają pensje. Chodzi tu o to, by łączne uposażenie męża i żony nie przekraczało normy dodatku wypłacanego na dzieci.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

X - c i o l e c i e p o l i c j i k ł a j p e d z k i e j ."Liet. Aid." Nr.134 /VI.1933/:W dn.18 czerwca policja kłajpedzka obchodziła X-ciolecie swego istnienia. Policja kłajpedzka, jako osobna jednostka, sprawuje służbę na całem pomorzu litewskiem wzdłuż granicy niemieckiej aż do granicy łotewskiej i na całem pograniczu Kr.Kłajpedzkiego z Niemcami. Kłajpedzka policja nadbrzeżna posiada 8 uzbrojonych kutrów. Do r.1924 na czele policji kłajpedzkiej stał Jurgajtis, od 1924 do 15 grudnia 1926 r. - J.Mustejkis i od 1930 r. na czele kłajpedzkiej policji granicznej stoi p.B.Stasiulis.